

Protocolul Nagoya privind accesul la Resursele Genetice și Împărtirea Echitabilă a Beneficiilor care decurg din utilizarea lor (ABS) la Convenția privind Diversitatea Biologică

Preambul

Părțile protocolului,

Fiind Părți ale Convenției privind Diversitatea Biologică, în continuare denumită “Convenția”,

Reamintind că împărtirea justă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice este unul dintre cele trei obiective principale ale Convenției și recunoscând că prezentul protocol urmărește punerea în aplicare a acestui obiectiv în cadrul Convenției,

Reafirmând drepturile suverane ale statelor asupra resurselor lor naturale și în conformitate cu prevederile Convenției,

Reamintind în continuare articolul 15 al Convenției,

Recunoscând contribuția importantă la dezvoltarea durabilă prin transferul de tehnologie și cooperarea pentru a construi capacitați de cercetare și inovare pentru a adăuga valoare resurselor genetice în țările în curs de dezvoltare, în conformitate cu articolele 16 și 19 din Convenție,

Recunoscând că sensibilizarea publicului în ceea ce privește valoarea economică a ecosistemelor și a biodiversității și împărtirea corectă și echitabilă a acestei valori economice cu cei care sunt custozii biodiversității reprezintă stimulente esențiale pentru conservarea diversității biologice și pentru utilizarea durabilă a componentelor sale,

Recunoscând rolul potențial al accesului și al împărtării beneficiilor pentru a contribui la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, eradicarea sărăciei și sustenabilitatea mediului, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului,

Recunoscând legătura dintre accesul la resursele genetice și împărtirea corectă și echitabilă a avantajelor rezultate din utilizarea acestor resurse,

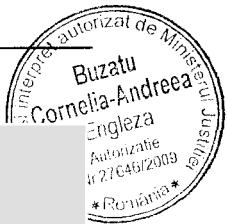
Recunoscând importanța de a oferi securitate juridică în ceea ce privește accesul la resursele genetice și împărtirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora,

Recunoscând în continuare importanța promovării echității și corectitudinii în negocierea termenilor conveniți de comun acord între furnizori și utilizatori de resurse genetice.

Recunoscând, de asemenea, rolul vital pe care femeile îl au în accesul și împărtirea beneficiilor și afirmând necesitatea participării depline a femeilor la toate nivelurile de elaborare și implementare a politicilor pentru conservarea biodiversității,

Hotărâte să sprijine în continuare implementarea efectivă a dispozițiilor Convenției referitoare la acces și la împărtirea beneficiilor,

Recunoscând că este necesară o soluție inovatoare pentru a realiza o împărtire corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea în prealabil a consimțământului în deplină cunoștință de cauză,

Recunoscând importanța resurselor genetice pentru securitatea alimentară, sănătatea publică, conservarea biodiversității, precum și pentru atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea,

Recunoscând natura specială a biodiversității agricole, caracteristicile sale distinctive și problemele care necesită soluții distincte *Recunoscând* interdependența tuturor țărilor cu privire la resursele genetice pentru alimentație și agricultură, precum și natura și importanța lor deosebită pentru obținerea securității alimentare la nivel mondial și pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii în contextul reducerii sărăciei și al schimbărilor climatice și recunoscând rolul fundamental al Tratatului Internațional privind Resursele Vegetale Genetice pentru Alimentație și Agricultură și Comisia FAO privind resursele genetice pentru alimentație și agricultură în această privință,

Tinând seama de Regulamentul sanitar internațional (2005) al Organizației Mondiale a Sănătății, precum și de importanța de a asigura accesul la agenți patogeni umani pentru pregătirea și capacitatea de reacție în domeniul sănătății publice,

Recunoscând activitatea desfășurată în cadrul altor forumuri internaționale privind accesul și împărtirea beneficiilor,

Reamintind sistemul multilateral de acces și împărtirea beneficiilor stabilit prin Tratatul Internațional privind Resursele Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură dezvoltat în armonie cu Convenția,

Recunoscând că instrumentele internaționale legate de acces și împărtirea beneficiilor ar trebui să se sprijine reciproc în vederea atingerii obiectivelor convenției,

Reamintind relevanța articolului 8(j) din Convenție în ceea ce privește cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice și împărtirea corectă și echitabilă a avantajelor rezultate din utilizarea acestor cunoștințe,

Luând notă de interdependența dintre resursele genetice și cunoștințele tradiționale, natura lor inseparabilă pentru comunitățile indigene și locale, importanța cunoștințelor tradiționale pentru conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor sale și pentru mijloacele de existență durabile ale acestor comunități.

Recunoscând diversitatea condițiilor în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt ținute sau deținute de comunitățile indigene și locale,

Tinând seama de faptul că este dreptul comunităților indigene și locale de a identifica deținătorii de drept ai cunoștințelor lor tradiționale asociate cu resursele genetice, în comunitățile lor,

Recunoscând, de asemenea, circumstanțele unice în care cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice sunt deținute pe teritoriul țărilor, în formă orală, documentară sau în alte forme, reflectând un patrimoniu cultural bogat relevant pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice,

Luând notă de Declarația Organizației Națiunilor Unite privind drepturile popoarelor indigene și

Afirmând că nimic din prezentul protocol nu trebuie interpretat ca o diminuare sau stingere a drepturilor existente ale comunităților indigene și locale,

Au convenit următoarele:Articolul 1. Obiectiv

Obiectivul prezentului protocol este împărtirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea resurselor genetice, inclusiv prin accesul adecvat la resursele genetice și prin transferul adecvat al tehnologiilor relevante, *tinând* seama de toate drepturile asupra acestor resurse și a tehnologiilor respective și prin finanțare

corespunzătoare, contribuind astfel la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor sale.

Articolul 2. Utilizarea termenilor

Termenii definiți în Articolul 2 din Convenție se aplică prezentului protocol. În plus, în sensul prezentului protocol:

- (a) "Conferința părților" înseamnă Conferința părților la Convenție;
- (b) "Convenție" înseamnă Convenția privind Diversitatea Biologică;
- (c) "Utilizarea resurselor genetice" înseamnă de activități de cercetare și dezvoltare asupra compoziției genetice și/sau biochimice a resurselor genetice, inclusiv prin aplicarea biotehnologiei, astfel cum este definită la articolul 2 din Convenție;
- (d) "Biotehnologie", aşa cum este definită în Articolul 2 al Convenției, înseamnă orice aplicație tehnologică care utilizează sisteme biologice, organisme vii sau derivate ale acestora pentru a produce sau a modifica produse sau procese de uz specific;
- (e) "Derivat" înseamnă un compus biochimic care se găsește liber în natură și care rezultă din exprimarea genetică sau metabolismul resurselor biologice sau genetice, chiar dacă nu conține unități funcționale de ereditate.

Articolul 3. Scopul

Prezentul protocol se aplică resurselor genetice care intră sub incidența Articolului 15 din Convenție și beneficiilor rezultate din utilizarea acestor resurse. Prezentul protocol se aplică, de asemenea, cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice care intră în sfera de aplicare a Convenției și beneficiilor rezultate din utilizarea acestor cunoștințe.

Articolul 4. Relația cu Acordurile și Instrumentele Internaționale

1. Dispozițiile prezentului protocol nu trebuie să afecteze drepturile și obligațiile oricărei părți care decurg din vreun acord internațional existent, cu excepția cazului în care exercitarea acestor drepturi și obligații ar cauza un prejudiciu grav sau o amenințare la adresa diversității biologice. Acest paragraf nu are ca scop crearea unei ierarhii între acest protocol și alte instrumente internaționale.
2. Nicio dispoziție a prezentului protocol nu împiedică părțile să elaboreze și să pună în aplicare alte acorduri internaționale relevante, inclusiv alte acorduri specializate privind accesul și împărtășirea beneficiilor, cu condiția să sprijine și să nu contravină obiectivelor convenției și ale prezentului protocol.
3. Prezentul protocol va fi pus în aplicare în mod reciproc în sprijinul altor instrumente internaționale relevante pentru prezentul protocol. Trebuie acordată o atenție deosebită lucrărilor și practicilor utile și relevante în curs de desfășurare în cadrul acestor instrumente internaționale și ale organizațiilor internaționale relevante, cu condiția ca acestea să sprijine și să nu contravină obiectivelor convenției și ale prezentului protocol.
4. Prezentul protocol este instrumentul de punere în aplicare a dispozițiilor privind accesul și împărtășirea beneficiilor din Convenție. În cazul în care se aplică un instrument specializat de acces internațional și de partajare a beneficiilor, care este în concordanță și nu contravine obiectivelor convenției și ale prezentului protocol, prezentul protocol nu se aplică părții sau părților instrumentului specializat în ceea ce privește specificul resursele genetice acoperite de instrumentul specializat și în scopul acestuia.

Articolul 5. Împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor

1. În conformitate cu Articolul 15 alineatele (3) și (7) din Convenție, beneficiile care decurg din utilizarea resurselor genetice, precum și utilizările și comercializările ulterioare sunt împărțite în mod corect și echitabil cu partea care furnizează astfel de resurse ca țara de origine a acestor resurse sau a unei părți care a dobândit resursele genetice în conformitate cu Convenția. O astfel de împărțire se face în termeni conveniți de comun acord.
2. Fiecare parte va lua măsuri legislative, administrative sau de asigurare, după caz, cu scopul de a se asigura că beneficiile rezultate din utilizarea resurselor genetice deținute de comunitățile indigene și locale, în conformitate cu legislația internă privind drepturile recunoscute ale acestor indigene și comunitățile locale cu privire la aceste resurse genetice sunt împărtășite în mod corect și echitabil cu comunitățile în cauză, pe baza unor termeni conveniți de comun acord.
3. Pentru punerea în aplicare a alineatului 1 de mai sus, fiecare parte ia măsuri legislative, administrative sau de asigurare, după caz.
4. Beneficiile pot include beneficii monetare și nemonetare, inclusiv, dar fără a se limita la cele enumerate în Anexă.
5. Fiecare Parte va lua măsuri legislative, administrative sau strategice, după caz, pentru ca beneficiile rezultate din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice să fie împărtășite în mod correct și echitabil cu comunitățile indigene și locale care dețin astfel de cunoștințe. Această împărțire se face în termeni conveniți de comun acord.

Articolul 6. Accesul la Resursele Genetice

1. În exercitarea drepturilor suverane asupra resurselor naturale și sub rezerva legislației naționale privind accesul și împărțirea beneficiilor sau a cerințelor de reglementare, accesul la resursele genetice pentru utilizarea acestora este supus consimțământului prealabil în cunoștință de cauză al părții care furnizează astfel de resurse care este țara de proveniență a unor astfel de resurse sau a unei părți care a dobândit resursele genetice în conformitate cu Convenția, cu excepția cazului în care părțile respective stabilesc altfel.
2. În conformitate cu legislația internă, fiecare Parte ia măsuri, după caz, în scopul de a asigura obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză sau a aprobării și implicării comunităților indigene și locale pentru accesul la resursele genetice în cazul în care au dreptul stabilit de a acorda acces la astfel de resurse.
3. În conformitate cu alineatul 1 de mai sus, fiecare Parte care solicită consimțământul prealabil în cunoștință de cauză va lua măsurile legislative, administrative sau de asigurare necesare, după caz, pentru:
 - (a) Să asigure certitudine juridică, claritate și transparentă a legislației interne privind accesul și a beneficiului și a cerințelor de reglementare;
 - (b) Asigurarea unor reguli și proceduri corecte și neobișnuite privind accesarea resurselor genetice;
 - (c) Să furnizeze informații privind modul de solicitare a unui consimțământ prealabil în cunoștință de cauză;
 - (d) Să prevadă o decizie scrisă clară și transparentă de către o autoritate națională competentă, în mod rentabil și într-o perioadă rezonabilă de timp;
 - (e) Să prevadă eliberarea, la momentul accesului, a unei autorizații sau a echivalenței sale ca dovedă a deciziei de acordare a unui consimțământ prealabil în cunoștință de cauză și

a stabilirii unor clauze convenite de comun acord și să notifice în mod corespunzător Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor;

(f) Acolo unde este cazul, și sub rezerva legislației interne, stabilește criterii și / sau procese pentru obținerea consimțământului sau aprobării prealabile în cunoștință de cauză și implicarea comunităților indigene și locale pentru accesul la resursele genetice; și

(g) Să stabilească reguli și proceduri clare pentru a solicita și a stabili termeni conveniți de comun acord. Aceste clauze se stabilesc în scris și pot include, printre altele:

(i) O clauză de soluționare a litigiilor;

(ii) Termeni privind partajarea beneficiilor, inclusiv în ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală;

(iii) Termeni privind utilizarea ulterioară a unor terțe părți, dacă există; și

(iv) Termeni privind schimbările de intenție, după caz.

Articolul 7. Accesul la Cunoștințele Tradiționale asociate Resurselor Genetice

În conformitate cu legislația internă, fiecare parte ia măsuri, după caz, cu scopul de a asigura accesarea cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice deținute de comunitățile indigene și locale cu consimțământul prealabil și în cunoștință de cauză sau cu aprobarea și implicarea acestor indigene și comunitățile locale și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord.

Articolul 8. Consideratii Speciale

În procesul de elaborare și implementare a legislației sale privind accesul și împărțirea beneficiilor sau a cerințelor de reglementare, fiecare Parte are obligația:

(a) Să creeze condiții pentru promovarea și încurajarea activităților de cercetare care contribuie la conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, în special în țările în curs de dezvoltare, inclusiv prin măsuri simplificate privind accesul în scopuri de cercetare necomerciale, ținând seama de necesitatea de a aborda o schimbare de intenție pentru acest tip de cercetare;

(b) Să acorde atenția cuvenită cazurilor de urgență prezente sau iminentă care amenință sau afectează sănătatea oamenilor, animalelor sau plantelor, determinate la nivel național sau internațional. Părțile pot lua în considerare necesitatea accesului rapid la resursele genetice și împărtășirea rapidă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse genetice, inclusiv accesul la tratamente accesibile de către cei care au nevoie, în special în țările în curs de dezvoltare;

(c) Să țină seama de importanța resurselor genetice pentru alimentație și agricultură și rolul lor special pentru securitatea alimentară.

Articolul 9. Contribuția la conservarea și utilizarea Durabilă

Părțile încurajează utilizatorii și furnizorii să direcționeze beneficiile care rezultă din utilizarea resurselor genetice către conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia.

Articolul 10. Mecanismul multilateral de împărțire a beneficiilor globale

Părțile analizează necesitatea și modalitățile de instituire a unui mecanism multilateral mondial de împărțire a beneficiilor care să vizeze împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale

asociate cu resursele genetice în situații transfrontaliere sau pentru care nu este posibilă acordarea sau obținerea consimțământului prealabil în cunoștință de cauză. Beneficiile împărtite prin intermediul acestui mecanism de utilizatorii de resurse genetice și de cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice trebuie utilizate pentru a sprijini conservarea diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia la nivel mondial.

Articolul 11. Cooperarea transfrontalieră

1. În cazurile în care aceleași resurse genetice se găsesc in situ pe teritoriul mai multor părți, părțile se străduiesc să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale în cauză, după caz, în vederea punerii în aplicare a prezentului Protocol.
2. În cazul în care aceleași cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice sunt împărtășite de una sau mai multe comunități indigene și locale în mai multe părți, părțile se angajează să coopereze, după caz, cu implicarea comunităților indigene și locale în cauză, în vederea punerii în aplicare a obiectivul prezentului Protocol.

Articolul 12. Cunoștințe tradiționale asociate cu resursele genetice

1. La punerea în aplicare a obligațiilor care le revin în temeiul prezentului Protocol, Părțile, în conformitate cu legislația internă, iau în considerare legile, protocoalele și procedurile comunitare indigene și locale, după caz, în ceea ce privește cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice.
2. Părțile, cu participarea efectivă a comunităților indigene și locale implicate, vor stabili mecanisme de informare a potențialilor utilizatori ai cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice cu privire la obligațiile acestora, inclusiv măsurile puse la dispoziție prin intermediul Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărtirea beneficiilor pentru accesul și împărtirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor cunoștințe..
3. Părțile se vor strădui să sprijine, după caz, dezvoltarea comunităților indigene și locale, inclusiv a femeilor din aceste comunități, a:
 - (a) Protocoalele comunitare privind accesul la cunoștințele tradiționale asociate resurselor genetice și împărtirea justă și echitabilă a avantajelor rezultate din utilizarea acestor cunoștințe;
 - (b) Cerințe minime pentru termenii conveniți de comun acord pentru a asigura împărtirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice; și
 - (c) Model de clauze contractuale pentru împărtirea beneficiilor care rezultă din utilizarea cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice.
4. Părțile, în aplicarea prezentului Protocol, nu limitează, în măsura posibilului, utilizarea și schimbul obișnuit de resurse genetice și de cunoștințe tradiționale asociate în cadrul și între comunitățile indigene și locale în conformitate cu obiectivele Convenției.

Articolul 13. Punctele focale naționale și autoritățile naționale competente

1. Fiecare Parte desemnează un punct focal național privind accesul și împărtirea beneficiilor. Punctul focal național pune la dispoziție următoarele informații:
 - (a) Pentru solițanții care doresc să obțină acces la resurse genetice, informații privind procedurile de obținere a consimțământului prealabil în cunoștință de cauză și de stabilire a unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv împărtirea beneficiilor;

(b) Solicitanților care solicită accesul la cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice, atunci când este posibil, informații privind procedurile de obținere a consumămantului prealabil în cunoștință de cauză sau de aprobare și implicare, după caz, a comunităților indigene și locale și stabilirea unor termeni conveniți de comun acord, inclusiv împărțirea beneficiilor; și

(c) Informații privind autoritățile naționale competente, comunitățile locale și locale relevante și părțile interesate relevante.

Punctul focal național răspunde de legătura cu Secretariatul.

2. Fiecare parte desemnează una sau mai multe autorități naționale competente privind accesul și împărțirea beneficiilor. Autoritățile naționale competente sunt responsabile pentru acordarea accesului sau, după caz, emiterea de documente care să ateste îndeplinirea cerințelor de acces și răspund pentru consilierea cu privire la procedurile și cerințele aplicabile pentru obținerea consumămantului prealabil în cunoștință de cauză și încheierea unor termeni conveniți de comun acord

3. O parte poate desemna o singură entitate care să îndeplinească atât atribuțiile punctului focal, cât și autoritatea națională competentă.

4. Fiecare parte notifică Secretariatului, cel mai târziu la data intrării în vigoare a prezentului Protocol, informațiile de contact ale punctului său focal național și ale autorității sau autorităților sale naționale competente. În cazul în care o parte desemnează mai multe autorități naționale competente, aceasta comunică Secretariatului, cu notificarea sa, informații relevante privind responsabilitățile respective ale autorităților respective. Atunci când este cazul, aceste informații trebuie să specifice, cel puțin, ce autoritate competentă este responsabilă de resursele genetice solicitate. Fiecare parte notifică de îndată Secretariatului orice schimbare în desemnarea punctului său focal național sau în informațiile de contact sau responsabilitățile autorității sau autorităților sale naționale competente.

5. Secretariatul va pune la dispoziție informațiile primite în conformitate cu alineatul 4 de mai sus prin Centrul de Informare privind Accesul și Compensarea Beneficiilor.

Articolul 14. Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor și schimbul de informații

1. Se înființează Centrul pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, ca parte a mecanismului de tip centru de informare menționat la articolul 18 alineatul (3) din convenție. Acesta servește ca mijloc pentru schimbul de informații legate de acces și de împărțirea beneficiilor. În special, acesta asigură accesul la informații puse la dispoziție de fiecare parte, utile pentru implementarea prezentului protocol.

2. Fără a aduce prejudiciu protecției informațiilor confidențiale, fiecare parte pune la dispoziția Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor toate informațiile impuse de prezentul protocol, precum și informațiile necesare în temeiul deciziilor luate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol. Informațiile includ:

(a) Măsuri legislative, administrative și strategice privind accesul și împărțirea beneficiilor;

(b) Informații privind punctul focal național și autoritatea sau autoritățile naționale competente; și

(c) Permisele (sau echivalentul acestora) eliberate în momentul accesării ca dovedă a deciziei de acordare a unui consumămant prealabil în cunoștință de cauză și a stabilirii unor termeni conveniți de comun acord.

3. Informațiile suplimentare, dacă sunt disponibile și după caz, pot include:
 - (a) Autoritățile competente relevante ale comunităților indigene și locale și informațiile astfel stabilite;
 - (b) Model de clauze contractuale;
 - (c) Metode și instrumente dezvoltate pentru monitorizarea resurselor genetice; și
 - (d) Coduri de conduită și cele mai bune practici.
4. Modalitățile de funcționare a Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărțirea beneficiilor, inclusiv rapoartele sale de activitate, sunt examineate și adoptate de Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol, la prima reuniune a acesteia, și fac obiectul unor analize ulterioare.

Articolul 15. Respectarea legislației interne sau a cerințelor de reglementare privind accesul și împărțirea Beneficiilor

1. Fiecare parte ia măsuri legislative, administrative și strategice adecvate, eficiente și proporționale, pentru a se asigura că resursele genetice utilizate în jurisdicția sa au fost accesate în conformitate cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, - împărtășirea legislației sau a cerințelor de reglementare ale celeilalte părți.
2. Părțile iau măsurile corespunzătoare, eficiente și proporționale pentru a soluționa situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul 1 de mai sus.
3. Părțile vor coopera, în măsura posibilului și după caz, în cazurile de presupuse încălcări ale legislației naționale privind accesul și al împărțirii beneficiilor sau cerințelor de reglementare menționate la alineatul 1 de mai sus.

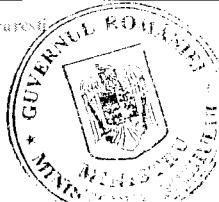
Articolul 16. Respectarea legislației interne sau a cerințelor de reglementare privind accesul și împărțirea beneficiilor în cazul cunoștințelor tradiționale asociate cu resursele genetice

1. Fiecare Parte adoptă măsuri legislative, administrative și strategice adecvate, eficiente și proporționale, după caz, pentru a se asigura că cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice utilizate în jurisdicția lor au fost accesate în conformitate cu consimțământul prealabil în cunoștință de cauză sau cu aprobarea și implicarea comunităților indigene și locale și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord în conformitate cu legislația internă privind accesul și împărțirea beneficiilor sau cerințele de reglementare ale celeilalte părți în cazul în care se află astfel de comunități indigene și locale.
2. Fiecare Parte ia măsuri corespunzătoare, eficiente și proporționale pentru a aborda situațiile de nerespectare a măsurilor adoptate în conformitate cu alineatul 1 de mai sus.
3. Părțile vor coopera, pe cât posibil și după caz, în cazurile de presupuse încălcări ale legislației naționale privind accesul și al împărțirii beneficiilor sau cerințelor de reglementare menționate la alineatul 1 de mai sus.

Articolul 17. Monitorizarea utilizării resurselor genetice

1. Pentru a sprijini înțelegerea, fiecare parte ia măsuri, după caz, pentru a monitoriza și a îmbunătăți transparența în ceea ce privește utilizarea resurselor genetice. Aceste măsuri includ:

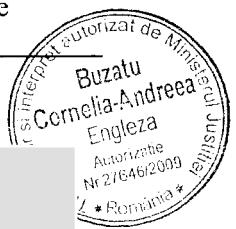
- (a) Desemnarea unuia sau mai multor puncte de control, după cum urmează:

- (i) Punctele de control desemnate vor colecta sau vor primi, după caz, informații relevante referitoare la consumămantul prealabil în cunoștință de cauză, la sursa resursei genetice, la stabilirea unor termeni conveniți de comun acord și/sau la utilizarea resurselor genetice, după caz;
 - (ii) Fiecare Parte, în funcție de caracteristicile specifice ale unui punct de control desemnat solicită utilizatorilor de resurse genetice să furnizeze informațiile specificate în paragraful de mai sus la un punct de control desemnat. Fiecare parte ia măsuri adecvate, eficiente și proporționale pentru a aborda situațiile de nerespectare;
 - (iii) Astfel de informații, inclusiv de la certificate de conformitate recunoscute pe plan internațional, în cazul în care sunt disponibile, vor fi furnizate fără a aduce prejudicii protecției informațiilor confidențiale, autorităților naționale competente, părții care acordă consumămantul în prealabil în cunoștință de cauză și Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărtirea beneficiilor, după caz;
 - (iv) Punctele de control trebuie să fie eficiente și să aibă funcții relevante pentru punerea în aplicare a prezentei litere (a). Acestea ar trebui să fie relevante pentru utilizarea resurselor genetice sau pentru colectarea de informații relevante, printre altele, în orice etapă de cercetare, dezvoltare, inovare, comercializare.
 - (b) Încurajarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice să includă dispoziții în termeni conveniți între ele pentru a împărtăși informații cu privire la punerea în aplicare a unor astfel de termeni, inclusiv prin cerințele de raportare; și
 - (c) Încurajarea utilizării instrumentelor și sistemelor de comunicare rentabile.
2. O autorizație sau echivalentul acesteia eliberat în conformitate cu articolul 6 alineatul 3 (e) și pus la dispoziția Centrului pentru schimbul de informații privind accesul și împărtirea beneficiilor, constituie un certificat de conformitate recunoscut la nivel internațional.
3. Un certificat de conformitate recunoscut pe plan internațional servește drept dovadă că resursa genetică pe care o acoperă a fost accesată în conformitate cu consumămantul prealabil în cunoștință de cauză și că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord, conform legislației naționale privind accesul și împărtirea beneficiilor sau cerințelor de reglementare ale Părții care a acordat consumămantul în prealabil.
4. Certificatul de conformitate recunoscut pe plan internațional conține următoarele informații minime atunci când nu este confidențial:
- (a) Autoritatea emitentă;
 - (b) Data emiterii;
 - (c) Furnizorul;
 - (d) Identifierul unic al certificatului;
 - (e) Persoana sau entitatea căreia i s-a acordat consumămantul prealabil în cunoștință de cauză;
 - (f) Obiectul sau resursele genetice care fac obiectul certificatului;
 - (g) Confirmarea faptului că s-au stabilit termeni conveniți de comun acord;
 - (h) Confirmarea faptului că a fost obținut consumămantul prealabil în cunoștință de cauză; și
 - (i) Utilizare comercială și/sau necomercială.

Articolul 18. Respectarea termenilor conveniți de comun acord

1. În aplicarea articolului 6 alineatul 3 (g) punctul (i) și a articolului 7, fiecare parte încurajează furnizorii și utilizatorii de resurse genetice și/sau cunoștințe tradiționale

asociate resurselor genetice să includă dispoziții în termeni conveniți pentru a acoperi inclusiv soluționarea litigiilor:

(a) competența la care vor supune procesele de soluționare a litigiilor;

(b) legea aplicabilă; și/sau

(c) Opțiuni pentru soluționarea alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea sau arbitrajul.

2. Fiecare parte se asigură că există o posibilitate de a solicita recurs în cadrul sistemelor juridice, în conformitate cu cerințele jurisdicționale aplicabile, în cazurile de litigii care decurg din termeni conveniți de comun acord.

3. Fiecare parte ia măsuri eficiente, după caz, cu privire la:

(a) accesul la justiție; și

(b) utilizarea mecanismelor privind recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor judecătorești străine și a sentințelor arbitrale adoptate în altă țară.

4. Eficacitatea prezentului articol va fi revizuită de Conferința Părților care va servi ca reuniune a părților la prezentul protocol în conformitate cu Articolul 31 din prezentul protocol.

Articolul 19. Model de clauze contractuale

1. Fiecare parte încurajează, dacă este cazul, elaborarea, actualizarea și utilizarea clauzelor contractuale de model sectoriale și intersectoriale pentru termeni conveniți de comun acord.

2. Conferința Părților care servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol analizează periodic utilizarea clauzelor contractuale de model sectoriale și intersectoriale.

Articolul 20. Coduri de conduită, orientări, bune practici și/sau Standarde

1. Fiecare parte încurajează, după caz, elaborarea, actualizarea și utilizarea de coduri de conduită voluntare, orientări și cele mai bune practici și/sau standarde în ceea ce privește accesul și împărtirea beneficiilor.

2. Conferința Părților care funcționează ca reuniune a Părților la prezentul Protocol analizează periodic utilizarea codurilor de conduită voluntare, liniile directoare și cele mai bune practici și/sau standarde și ia în considerare adoptarea unor coduri de conduită specifice, orientări și bune practici și/sau standarde.

Articolul 21. Creșterea gradului de conștientizare

Fiecare Parte va lua măsuri pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la importanța resurselor genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice și a aspectelor legate de acces și împărtirea beneficiilor. Astfel de măsuri pot include, printre altele:

(a) Promovarea prezentului protocol, inclusiv a obiectivului acestuia;

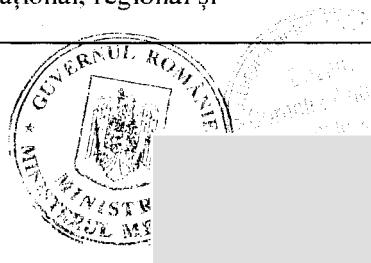
(b) Organizarea reuniunilor comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante;

(c) Înființarea și întreținerea unui birou de asistență pentru comunitățile indigene și locale și părțile interesate relevante;

(d) Difuzarea informațiilor prin intermediul unui birou național de compensare;

(e) Promovarea codurilor de conduită voluntare, a orientărilor și a celor mai bune practici și/sau standarde în consultare cu comunitățile indigene și locale și cu părțile interesate relevante;

(f) Promovarea, după caz, a schimburilor de experiență la nivel național, regional și

internațional;

- (g) Educația și formarea utilizatorilor și a furnizorilor de resurse genetice și a cunoștințelor tradiționale asociate resurselor genetice cu privire la obligațiile lor privind accesul și împărtirea beneficiilor;
- (h) Implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante în punerea în aplicare a prezentului protocol; și
- (i) Creșterea gradului de conștientizare a protocolelor și procedurilor comunitare ale comunităților indigene și locale.

Articolul 22. Capacitate

1. Părțile cooperează în ceea ce privește consolidarea capacitaților, dezvoltarea capacitaților și consolidarea resurselor umane și a capacitaților instituționale pentru a pune în aplicare în mod eficient prezentul protocol în țările în curs de dezvoltare, în special în țările cel mai puțin dezvoltate și în insulele mici, inclusiv prin intermediul instituțiilor și organizațiilor existente la nivel global, regional, subregional și național. În acest context, părțile ar trebui să faciliteze implicarea comunităților indigene și locale și a părților interesate relevante, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale și a sectorului privat.
2. Necessitatea Părților în curs de dezvoltare, în special țărilor cel mai puțin dezvoltate și a insulelor mici și a Părților cu economii în tranziție în ceea ce privește resursele financiare, în conformitate cu dispozițiile relevante ale convenției, va fi luată pe deplin în considerare pentru consolidarea capacitaților și pentru punerea în aplicare a prezentului protocol.
3. Ca bază pentru măsurile adecvate în ceea ce privește punerea în aplicare a prezentului protocol, părțile în curs de dezvoltare, în special țările cel mai puțin dezvoltate, insulele mici și părțile cu economii în tranziție ar trebui să identifice nevoile și prioritățile naționale de capacitate prin capacitatea națională autoevaluări. În acest sens, aceste părți ar trebui să sprijine nevoile și prioritățile în materie de capacitate ale comunităților indigene și locale și ale părților interesate relevante, identificate de acestea, subliniind necesitățile și prioritățile femeilor.
4. În sprijinul punerii în aplicare a prezentului protocol, consolidarea capacitaților și dezvoltarea se pot referi, printre altele, la următoarele domenii-cheie:
 - (a) Capacitatea de a pune în aplicare și de a respecta obligațiile prezentului protocol;
 - (b) Capacitatea de a negocia termenii conveniți de comun acord;
 - (c) Capacitatea de a elabora, implementa și aplica măsuri interne legislative, administrative sau de asigurare privind accesul și împărtirea beneficiilor; și
 - (d) Capacitatea țărilor de a-și dezvolta capabilitățile de cercetare endogene pentru a aduce valoare propriilor resurse genetice.
5. Măsurile în conformitate cu aliniatele 1-4 de mai sus pot include, printre altele:
 - (a) Dezvoltarea juridică și instituțională;
 - (b) Promovarea echității și corectitudinii în negocieri, cum ar fi formarea pentru a negocia termeni conveniți de comun acord;
 - (c) Monitorizarea și respectarea obligațiilor;
 - (d) Utilizarea celor mai bune instrumente de comunicare disponibile și a sistemelor bazate pe internet pentru activitățile de acces și de distribuire a beneficiilor;
 - (e) Dezvoltarea și utilizarea metodelor de evaluare;
 - (f) Bioprospectarea, cercetările asociate și studiile taxonomice;

- (g) Transferul de tehnologie, infrastructura și capacitatea tehnică pentru a asigura un transfer de tehnologie sustenabil;
 - (h) Sporirea contribuției activităților de acces și de împărțire a beneficiilor la conservarea diversității biologice și la utilizarea durabilă a componentelor sale;
 - (i) Măsuri speciale de creștere a capacitații părților interesate relevante în ceea ce privește accesul și împărțirea beneficiilor; și
 - (j) Măsuri speciale de creștere a capacitații comunităților indigene și locale, cu accent pe sporirea capacitații femeilor din aceste comunități în ceea ce privește accesul la resursele genetice și/sau cunoștințele tradiționale asociate cu resursele genetice.
6. Informațiile privind inițiativele de consolidare a capacitaților și de dezvoltare la nivel național, regional și internațional, întreprinse în conformitate cu alineatele 1-5 de mai sus, ar trebui să fie furnizate Centrului de Informare privind Accesul și Alocarea de Beneficii pentru a promova sinergia și coordonarea în domeniul capacitaților, construirea și dezvoltarea pentru accesul și împărțirea beneficiilor.

Articolul 23. Transfer de tehnologie, colaborare și cooperare

În conformitate cu articolele 15, 16, 18 și 19 din convenție, părțile colaborează și cooperează în cadrul programelor de cercetare și dezvoltare științifică, inclusiv în activitățile de cercetare biotehнологică, ca mijloc de realizare a obiectivului prezentului protocol. Părțile se angajează să promoveze și să încurajeze accesul la tehnologii și la transferul de tehnologie către părțile în curs de dezvoltare din țările în curs de dezvoltare, în special țările cel mai puțin dezvoltate și statele mici insulare în curs de dezvoltare, precum și părțile cu economii în tranziție. Consolidarea unei baze tehnologice și științifice viabile pentru atingerea obiectivelor Convenției și ale prezentului Protocol. Acolo unde este posibil și adecvat, astfel de activități de colaborare vor avea loc în și cu o parte sau cu părțile care furnizează resurse genetice care sunt țara sau țările de origine a acestor resurse sau o parte sau părți care au dobândit resursele genetice în conformitate cu Convenția.

Articolul 24. Non-Părțile

Părțile încurajează non-părțile să adere la prezentul protocol și să contribuie la informarea adecvată a Centrului de Informare privind Accesul și Împărțirea Beneficiilor.

Articolul 25. Mecanisme și resurse financiare

1. La examinarea resurselor financiare pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol, Părțile iau în considerare dispozițiile articolului 20 din Convenție.
2. Mecanismul finanțier al Convenției este mecanismul finanțier al prezentului protocol.
3. În ceea ce privește consolidarea capacitaților și dezvoltarea menționată la Articolul 22 din prezentul Protocol, Conferința Părților care servește drept reuniune a Părților la prezentul Protocol, în furnizarea de îndrumări cu privire la mecanismul finanțier menționat la Alineatul 2 de către Conferința Părților, va ține seama de necesitatea ca părțile în curs de dezvoltare, în special țările cel mai puțin dezvoltate și statele mici insulare în curs de dezvoltare, precum și părțile cu economii în tranziție, resursele finanțiere, precum și nevoile de capacitate și prioritățile comunităților indigene și locale, inclusiv a femeilor din aceste comunități.
4. În contextul alineatului 1 de mai sus, părțile iau în considerare, de asemenea, nevoile părților în curs de dezvoltare, în special țările cel mai puțin dezvoltate și statele mici

insulare în curs de dezvoltare, precum și Părțile cu economii în tranziție, în eforturile lor de a identifica și punerea în aplicare a cerințelor lor de consolidare a capacitaților și de dezvoltare în scopul punerii în aplicare a prezentului Protocol.

5. Orientările privind mecanismul finanțier al convenției în deciziile relevante ale Conferinței Părților, inclusiv cele convenite înainte de adoptarea prezentului protocol, se aplică, schimbând ceea ce este de schimbat dispozițiilor prezentului articol.

6. Tările aflate în curs de dezvoltare pot oferi, deasemenea, părților în curs de dezvoltare și părților cu economii în tranziție, resurse finanțiere și de altă natură pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului protocol prin canale bilaterale, regionale și multilaterale.

Articolul 26.

Conferința părților care funcționează ca reuniune a părților la prezentul protocol

1. Conferința părților are rolul de reuniune a părților la prezentul protocol.

2. Părțile la Convenție care nu sunt Părți la prezentul Protocol pot participa ca observatori la lucrările oricărei reuniuni a Conferinței Părților care servesc ca reuniune a Părților la prezentul Protocol. Atunci când Conferința Părților servește drept reuniune a Părților la prezentul Protocol, deciziile luate în temeiul prezentului Protocol vor fi luate numai de către cele care sunt Părți la acesta.

3. Atunci când Conferința Părților servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol, orice membru al biroului Conferinței Părților care reprezintă o Parte a Convenției dar la acel moment nu este parte la prezentul Protocol, va fi înlocuit de un membru care va fi ales de către și dintre părțile la prezentul protocol.

4. Conferința părților, care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol, examinează în mod regulat punerea în aplicare a prezentului protocol și stabilește, în cadrul mandatului său, deciziile necesare pentru promovarea punerii în aplicare efective a acestuia. Aceste îndeplinește funcțiile care îi sunt atribuite prin prezentul protocol și:

(a) Face recomandări cu privire la orice aspecte necesare pentru punerea în aplicare a prezentului protocol;

(b) Stabilește organismele auxiliare care se consideră necesare pentru punerea în aplicare a prezentului protocol;

(c) Caută și utilizează, după caz, serviciile, cooperarea și informațiile furnizate de organizațiile internaționale competente și organismele interguvernamentale și neguvernamentale;

(d) Stabilește formularul și intervalele pentru transmiterea informațiilor care trebuie prezentate în conformitate cu Articolul 29 din prezentul protocol și ia în considerare aceste informații, precum și rapoartele prezentate de orice organism subsidiar;

(e) Examinează și adoptă, după caz, modificările la prezentul protocol și la anexa acestuia, precum și orice anexe adiționale la prezentul protocol care sunt considerate necesare pentru punerea în aplicare a prezentului protocol; și

(f) Exercită alte funcții care ar putea fi necesare pentru punerea în aplicare a prezentului protocol.

(5) Regulamentul de procedură al Conferinței părților și regulile finanțare ale convenției se aplică, schimbând ceea ce este de schimbat în temeiul prezentului protocol, cu excepția cazului în care se decide altfel prin consens de către Conferința părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol.

6. Prima reuniune a Conferinței părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol este convocată de Secretariat și este desfășurată concomitent cu prima reuniune a Conferinței părților care este programată după data intrării în vigoare a prezentului protocol. Următoarele reuniuni ale Conferinței părților care servesc ca reuniune a părților la prezentul protocol se desfășoară în paralel cu reuniunile Conferinței Părților, cu excepția cazului în care Conferința părților care a servit ca reuniune a părților la prezentul Protocol.

7. Reunile extraordinare ale Conferinței Părților care servesc ca reuniune a părților la prezentul Protocol se vor desfășura la alte momente de timp considerate necesare de către Conferința părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol sau la cererea scrisă a oricărei părți, cu condiția ca, în termen de șase luni de la data comunicării părților de către Secretariat, cererea să fie susținută de cel puțin o treime din părți.

8. Organizația Națiunilor Unite, agențiile sale specializate și Agenția Internațională pentru Energie Atomică, precum și orice stat membru sau observatori care nu sunt părți la convenție pot fi reprezentați în calitate de observatori la reuniunile Conferinței părților care servesc drept reuniune a părților la prezentul protocol. Orice organism sau agenție, națională sau internațională, guvernamentală sau non-guvernamentală, calificată în domeniile reglementate de prezentul protocol și care a informat secretariatul cu privire la dorința sa de a fi reprezentat la o reuniune a Conferinței părților care servește ca întrunire a părților la prezentul protocol, în calitate de observator, poate fi admisă, cu excepția cazului în care cel puțin o treime dintre părți prezintă obiecții. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul articol, admiterea și participarea observatorilor sunt supuse regulilor de procedură, astfel cum se menționează la punctul 5 de mai sus.

Articolul 27. Organisme subsidiare

1. Orice organism subsidiar instituit de Convenție sau în conformitate cu Convenția poate servi acest Protocol, inclusiv printr-o decizie a Conferinței Părților care servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol. O astfel de decizie specifică sarcinile care trebuie îndeplinite.

2. Părțile la Convenție care nu sunt părți la prezentul protocol pot participa, în calitate de observatori, la lucrările oricărei reuniuni a acestor organe subsidiare. Atunci când un organism auxiliar al Convenției servește ca un organism subsidiar al prezentului protocol, deciziile luate în temeiul prezentului protocol sunt luate numai de părțile la prezentul protocol.

3. Atunci când un organism auxiliar al Convenției își exercită funcțiile în ceea ce privește aspectele legate de prezentul protocol, orice membru al biroului aceluia organ subsidiar care reprezintă o parte la convenție, dar care, la acea dată, nu este parte la prezentul protocol, se înlocuiește cu un membru care va fi ales de către și dintre părțile la prezentul protocol.

Articolul 28. Secretariat

1. Secretariatul stabilit prin Articolul 24 al Convenției va servi ca secretariat al prezentului Protocol.

2. Articolul 24 Alineatul 1 din Convenție privind funcțiile secretariatului se aplică *mutatis mutandis* prezentului protocol.

3. În măsura în care sunt distințe, costurile serviciilor de secretariat pentru prezentul protocol sunt suportate de către părțile la prezentul protocol. Conferința părților care

servește ca reuniune a părților la prezentul protocol decide, la prima reuniune, cu privire la dispozitivile bugetare necesare în acest scop.

Articolul 29. Monitorizare și raportare

Fiecare parte va monitoriza punerea în aplicare a obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului protocol și va raporta, la intervale și în formatul care va fi stabilit de Conferința părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol. Conferinței părților care servesc ca reuniune a părților la prezentul protocol privind măsurile pe care le-a adoptat pentru punerea în aplicare a prezentului protocol.

Articolul 30. Proceduri și mecanisme de promovare a respectării prezentului protocol

Conferința părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol examinează și aproba la prima sa reuniune, procedurile de cooperare și mecanismele instituționale care promovează respectarea dispozițiilor prezentului protocol și soluționează cazurile de nerespectare. Aceste proceduri și mecanisme includ dispozitii care oferă consultanță sau asistență, după caz. Acestea trebuie să fie separate de procedurile și mecanismele de soluționare a litigiilor în conformitate cu Articolul 27 din convenție și fără a aduce prejudicii acestora.

Articolul 31. Evaluare și revizuire

Conferința părților care servește ca reuniune a părților la prezentul protocol se angajează, la patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului protocol și ulterior la intervale stabilite de Conferința părților care serveste ca reuniune a părților la prezentul protocol, o evaluare a eficacității prezentului protocol.

Articolul 32. Semnătură

Prezentul protocol va fi deschis spre semnare de către părțile la convenție la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, de la 2 februarie 2011 până la 1 februarie 2012.

Articolul 33. Intrare în vigoare

1. Prezentul protocol intră în vigoare în a nouăcea zi de la data depunerii celui de-al cincilea instrument de ratificare, acceptare, aprobată sau aderare de către statele sau organizațiile de integrare economică regională care sunt părți la convenție.
 2. Prezentul protocol intră în vigoare pentru un stat sau o organizație de integrare economică regională care ratifică, acceptă sau aproba prezentul protocol sau aderă la acesta după depunerea celui de-al cincilea instrument menționat la Alineatul 1 de mai sus, în a nouăcea zi de la data la care Organizația de integrare economică regională sau statală depune instrumentul său de ratificare, acceptare, aprobată sau aderare sau la data la care convenția intră în vigoare pentru acel stat sau pentru o organizație de integrare economică regională, oricare dintre acestea va fi ulterioară.

- (f) Transferul către furnizorul de resurse genetice a cunoștințelor și tehnologiei în condiții echitabile și favorabile, inclusiv în condiții concesionale și preferențiale, în special în ceea ce privește cunoștințele și tehnologia care utilizează resursele genetice, inclusiv biotehnologia, sau care sunt relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice;
- (g) Consolidarea capacităților pentru transferul de tehnologie;
- (h) Consolidarea capacităților instituționale;
- (i) Resurse umane și materiale pentru consolidarea capacităților de administrare și aplicare a reglementărilor privind accesul;
- (j) Activități de formare în domeniul resurselor genetice, cu participarea deplină a țărilor care furnizează resurse genetice și, acolo unde este posibil, în aceste țări;
- (k) Acces la informații științifice relevante pentru conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, inclusiv inventare biologice și studii taxonomice;
- (l) Contribuții la economia locală;
- (m) Cercetarea orientată către nevoi prioritare, cum ar fi sănătatea și securitatea alimentară, ținând seama de utilizarea internă a resurselor genetice în partea care furnizează resurse genetice;
- (n) Relațiile instituționale și profesionale care pot rezulta dintr-un acord de acces și de împărțire a beneficiilor și din activități de colaborare ulterioare;
- (o) Beneficii pentru securitatea alimentară și mijloacele de trai;
- (p) Recunoașterea socială;
- (q) Proprietatea comună a drepturilor de proprietate intelectuală relevante.

3. În ceea ce privește Alineatele 1 și 2 de mai sus, orice instrument depus de o organizație regională de integrare economică nu este considerat suplimentar celor depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.

Articolul 34. Rezerve

Nu se admite nicio rezervă la prezentul protocol.

Articolul 35. Retragere

1. În orice moment după doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului protocol pentru o parte, acea parte poate să se retragă din prezentul protocol prin notificarea scrisă a depozitarului.

2. Orice retragere se efectuează la expirarea unui an de la data primirii de către depozitar sau la o dată ulterioară care poate fi specificată în notificarea retragerii.

Articolul 36. Texte autentice

Originalul prezentului protocol, ale cărui texte în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt în egală măsură autentice, se depune la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

DREPT PENTRU CARE subsemnatii, pe deplin autorizați în acest scop, au semnat prezentul protocol la datele indicate.

Întocmit la Nagoya în ziua de douăzeci și nouă octombrie, două mii zece.

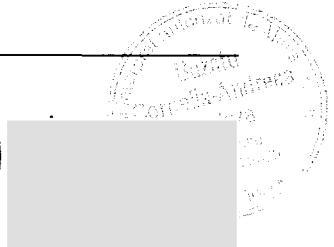
Anexă. Beneficii monetare și nemonetare

1. Beneficiile monetare pot include, dar nu se limitează la:

- (a) Taxele de acces/taxa per eșantion colectat sau dobândit în alt mod;
- (b) Plătile inițiale;
- (c) Plăți de bază;
- (d) Plata redevențelor;
- (e) Taxele de licență în cazul comercializării;
- (f) Taxe speciale care trebuie plătite fondurilor fiduciare care sprijină conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității;
- (g) Salarii și termeni preferențiali, în cazul în care sunt convenite de comun acord;
- (h) Finanțarea cercetării;
- (i) Asocierile în participație;
- (j) Proprietatea comună asupra drepturilor de proprietate intelectuală relevante.

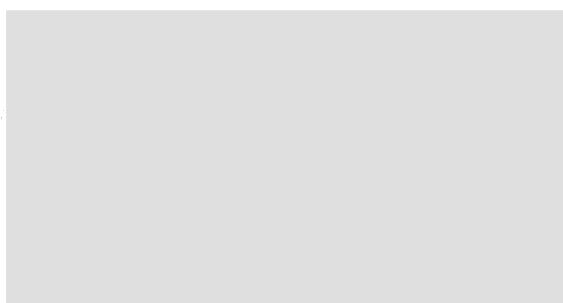
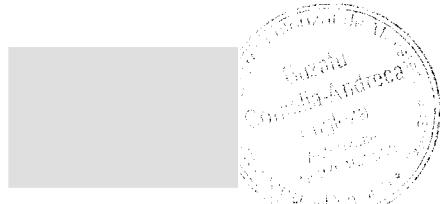
2. Beneficiile nemonetare pot include, dar nu se limitează la:

- (a) Schimbul de rezultate ale cercetării și dezvoltării;
- (b) Colaborarea, cooperarea și contribuția în programele de cercetare științifică și de dezvoltare, în special activitățile de cercetare biotecnologică, acolo unde este posibil în cadrul părții care furnizează resurse genetice;
- (c) Participarea la dezvoltarea produselor;
- (d) Colaborarea, cooperarea și contribuția în educație și formare;
- (e) Admiterea în instalațiile ex situ a resurselor genetice și a bazelor de date;

Subsemnata **Cornelia Andreea Buzatu**, traducător autorizat de Ministerul Justiției cu nr. 27646/25.11.2009, certific exactitatea acestei traduceri în limba română cu textul înscrisului prezentat în limba engleză, care a fost vizat de mine.

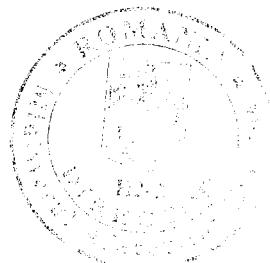
TRADUCĂTOR AUTORIZAT,

**NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES
AND THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS
ARISING FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION
ON BIOLOGICAL DIVERSITY**

**UNITED NATIONS
2010**

**NAGOYA PROTOCOL ON ACCESS TO GENETIC RESOURCES AND
THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS ARISING
FROM THEIR UTILIZATION TO THE CONVENTION ON
BIOLOGICAL DIVERSITY**

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as "the Convention",

Recalling that the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources is one of three core objectives of the Convention, and *recognizing* that this Protocol pursues the implementation of this objective within the Convention,

Reaffirming the sovereign rights of States over their natural resources and according to the provisions of the Convention,

Recalling further Article 15 of the Convention,

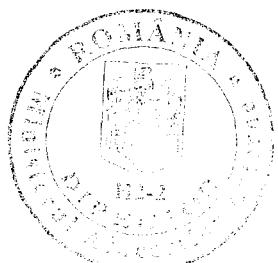
Recognizing the important contribution to sustainable development made by technology transfer and cooperation to build research and innovation capacities for adding value to genetic resources in developing countries, in accordance with Articles 16 and 19 of the Convention,

Recognizing that public awareness of the economic value of ecosystems and biodiversity and the fair and equitable sharing of this economic value with the custodians of biodiversity are key incentives for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging the potential role of access and benefit-sharing to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, poverty eradication and environmental sustainability and thereby contributing to achieving the Millennium Development Goals,

Acknowledging the linkage between access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such resources,

Recognizing the importance of providing legal certainty with respect to access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their utilization,

Further recognizing the importance of promoting equity and fairness in negotiation of mutually agreed terms between providers and users of genetic resources,

Recognizing also the vital role that women play in access and benefit-sharing and affirming the need for the full participation of women at all levels of policymaking and implementation for biodiversity conservation,

Determined to further support the effective implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention,

Recognizing that an innovative solution is required to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent,

Recognizing the importance of genetic resources to food security, public health, biodiversity conservation, and the mitigation of and adaptation to climate change,

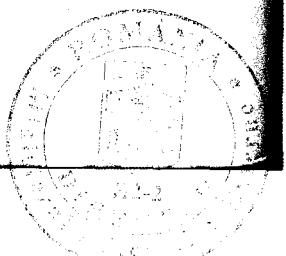
Recognizing the special nature of agricultural biodiversity, its distinctive features and problems needing distinctive solutions,

Recognizing the interdependence of all countries with regard to genetic resources for food and agriculture as well as their special nature and importance for achieving food security worldwide and for sustainable development of agriculture in the context of poverty alleviation and climate change and acknowledging the fundamental role of the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture and the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture in this regard,

Mindful of the International Health Regulations (2005) of the World Health Organization and the importance of ensuring access to human pathogens for public health preparedness and response purposes,

Acknowledging ongoing work in other international forums relating to access and benefit-sharing,

Recalling the Multilateral System of Access and Benefit-sharing established under the International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture developed in harmony with the Convention,

Recognizing that international instruments related to access and benefit-sharing should be mutually supportive with a view to achieving the objectives of the Convention,

Recalling the relevance of Article 8(j) of the Convention as it relates to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge,

Noting the interrelationship between genetic resources and traditional knowledge, their inseparable nature for indigenous and local communities, the importance of the traditional knowledge for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components, and for the sustainable livelihoods of these communities,

Recognizing the diversity of circumstances in which traditional knowledge associated with genetic resources is held or owned by indigenous and local communities,

Mindful that it is the right of indigenous and local communities to identify the rightful holders of their traditional knowledge associated with genetic resources, within their communities,

Further recognizing the unique circumstances where traditional knowledge associated with genetic resources is held in countries, which may be oral, documented or in other forms, reflecting a rich cultural heritage relevant for conservation and sustainable use of biological diversity,

Noting the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, and

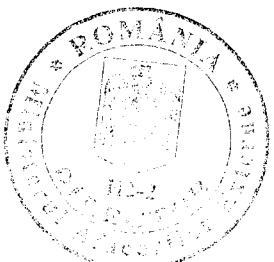
Affirming that nothing in this Protocol shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of indigenous and local communities,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is the fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to

technologies, and by appropriate funding, thereby contributing to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 2

USE OF TERMS

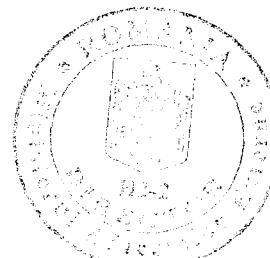
The terms defined in Article 2 of the Convention shall apply to this Protocol. In addition, for the purposes of this Protocol:

- (a) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Convention;
- (b) "Convention" means the Convention on Biological Diversity;
- (c) "Utilization of genetic resources" means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of genetic resources, including through the application of biotechnology as defined in Article 2 of the Convention;
- (d) "Biotechnology" as defined in Article 2 of the Convention means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use;
- (e) "Derivative" means a naturally occurring biochemical compound resulting from the genetic expression or metabolism of biological or genetic resources, even if it does not contain functional units of heredity.

ARTICLE 3

SCOPE

This Protocol shall apply to genetic resources within the scope of Article 15 of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such resources. This Protocol shall also apply to traditional knowledge associated with genetic resources within the scope of the Convention and to the benefits arising from the utilization of such knowledge.

ARTICLE 4

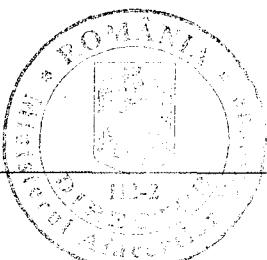
RELATIONSHIP WITH INTERNATIONAL AGREEMENTS AND INSTRUMENTS

1. The provisions of this Protocol shall not affect the rights and obligations of any Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity. This paragraph is not intended to create a hierarchy between this Protocol and other international instruments.
2. Nothing in this Protocol shall prevent the Parties from developing and implementing other relevant international agreements, including other specialized access and benefit-sharing agreements, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
3. This Protocol shall be implemented in a mutually supportive manner with other international instruments relevant to this Protocol. Due regard should be paid to useful and relevant ongoing work or practices under such international instruments and relevant international organizations, provided that they are supportive of and do not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol.
4. This Protocol is the instrument for the implementation of the access and benefit-sharing provisions of the Convention. Where a specialized international access and benefit-sharing instrument applies that is consistent with, and does not run counter to the objectives of the Convention and this Protocol, this Protocol does not apply for the Party or Parties to the specialized instrument in respect of the specific genetic resource covered by and for the purpose of the specialized instrument.

ARTICLE 5

FAIR AND EQUITABLE BENEFIT-SHARING

1. In accordance with Article 15, paragraphs 3 and 7 of the Convention, benefits arising from the utilization of genetic resources as well as subsequent applications and commercialization shall be shared in a fair and equitable way with the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

2. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from the utilization of genetic resources that are held by indigenous and local communities, in accordance with domestic legislation regarding the established rights of these indigenous and local communities over these genetic resources, are shared in a fair and equitable way with the communities concerned, based on mutually agreed terms.

3. To implement paragraph 1 above, each Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate.

4. Benefits may include monetary and non monetary benefits, including but not limited to those listed in the Annex.

5. Each Party shall take legislative, administrative or policy measures as appropriate, in order that the benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources are shared in a fair and equitable way with indigenous and local communities holding such knowledge. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

ARTICLE 6

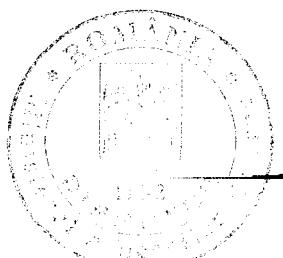
ACCESS TO GENETIC RESOURCES

1. In the exercise of sovereign rights over natural resources, and subject to domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, access to genetic resources for their utilization shall be subject to the prior informed consent of the Party providing such resources that is the country of origin of such resources or a Party that has acquired the genetic resources in accordance with the Convention, unless otherwise determined by that Party.

2. In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that the prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities is obtained for access to genetic resources where they have the established right to grant access to such resources.

3. Pursuant to paragraph 1 above, each Party requiring prior informed consent shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to:

(a) Provide for legal certainty, clarity and transparency of their domestic access and benefit sharing legislation or regulatory requirements;

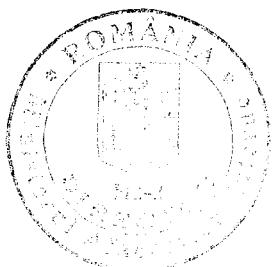

- (b) Provide for fair and non-arbitrary rules and procedures on accessing genetic resources;
- (c) Provide information on how to apply for prior informed consent;
- (d) Provide for a clear and transparent written decision by a competent national authority, in a cost-effective manner and within a reasonable period of time;
- (e) Provide for the issuance at the time of access of a permit or its equivalent as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms, and notify the Access and Benefit-sharing Clearing-House accordingly;
- (f) Where applicable, and subject to domestic legislation, set out criteria and/or processes for obtaining prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities for access to genetic resources; and
- (g) Establish clear rules and procedures for requiring and establishing mutually agreed terms. Such terms shall be set out in writing and may include, *inter alia*:
 - (i) A dispute settlement clause;
 - (ii) Terms on benefit-sharing, including in relation to intellectual property rights;
 - (iii) Terms on subsequent third-party use, if any; and
 - (iv) Terms on changes of intent, where applicable.

ARTICLE 7

ACCESS TO TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

In accordance with domestic law, each Party shall take measures, as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with genetic resources that is held by indigenous and local communities is accessed with the prior and informed consent or approval and involvement of these indigenous and local communities, and that mutually agreed terms have been established.

ARTICLE 8

SPECIAL CONSIDERATIONS

In the development and implementation of its access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements, each Party shall:

- (a) Create conditions to promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, including through simplified measures on access for non-commercial research purposes, taking into account the need to address a change of intent for such research;
- (b) Pay due regard to cases of present or imminent emergencies that threaten or damage human, animal or plant health, as determined nationally or internationally. Parties may take into consideration the need for expeditious access to genetic resources and expeditious fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of such genetic resources, including access to affordable treatments by those in need, especially in developing countries;
- (c) Consider the importance of genetic resources for food and agriculture and their special role for food security.

ARTICLE 9

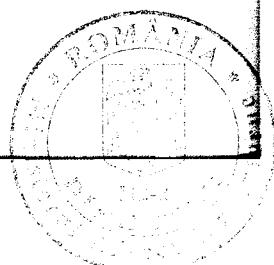
CONTRIBUTION TO CONSERVATION AND SUSTAINABLE USE

The Parties shall encourage users and providers to direct benefits arising from the utilization of genetic resources towards the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components.

ARTICLE 10

GLOBAL MULTILATERAL BENEFIT-SHARING MECHANISM

Parties shall consider the need for and modalities of a global multilateral benefit-sharing mechanism to address the fair and equitable sharing of benefits derived from the utilization of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources that occur in transboundary situations or for which it is not possible to grant or obtain prior informed consent. The benefits shared by users of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources through this mechanism shall be used to support the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components globally.

ARTICLE 11

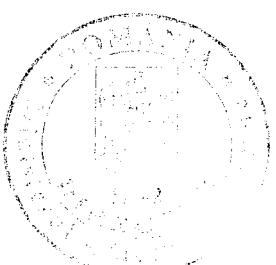
TRANSBOUNDARY COOPERATION

1. In instances where the same genetic resources are found *in situ* within the territory of more than one Party, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of indigenous and local communities concerned, where applicable, with a view to implementing this Protocol.
2. Where the same traditional knowledge associated with genetic resources is shared by one or more indigenous and local communities in several Parties, those Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, with the involvement of the indigenous and local communities concerned, with a view to implementing the objective of this Protocol.

ARTICLE 12

TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. In implementing their obligations under this Protocol, Parties shall in accordance with domestic law take into consideration indigenous and local communities' customary laws, community protocols and procedures, as applicable, with respect to traditional knowledge associated with genetic resources.
2. Parties, with the effective participation of the indigenous and local communities concerned, shall establish mechanisms to inform potential users of traditional knowledge associated with genetic resources about their obligations, including measures as made available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House for access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of such knowledge.
3. Parties shall endeavour to support, as appropriate, the development by indigenous and local communities, including women within these communities, of:
 - (a) Community protocols in relation to access to traditional knowledge associated with genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of such knowledge;
 - (b) Minimum requirements for mutually agreed terms to secure the fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources; and

(c) Model contractual clauses for benefit-sharing arising from the utilization of traditional knowledge associated with genetic resources.

4. Parties, in their implementation of this Protocol, shall, as far as possible, not restrict the customary use and exchange of genetic resources and associated traditional knowledge within and amongst indigenous and local communities in accordance with the objectives of the Convention.

ARTICLE 13

NATIONAL FOCAL POINTS AND COMPETENT NATIONAL AUTHORITIES

1. Each Party shall designate a national focal point on access and benefit-sharing. The national focal point shall make information available as follows:

(a) For applicants seeking access to genetic resources, information on procedures for obtaining prior informed consent and establishing mutually agreed terms, including benefit-sharing;

(b) For applicants seeking access to traditional knowledge associated with genetic resources, where possible, information on procedures for obtaining prior informed consent or approval and involvement, as appropriate, of indigenous and local communities and establishing mutually agreed terms including benefit-sharing; and

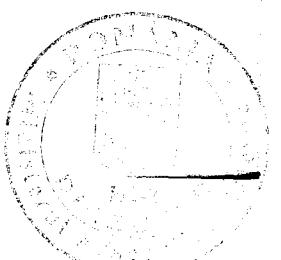
(c) Information on competent national authorities, relevant indigenous and local communities and relevant stakeholders.

The national focal point shall be responsible for liaison with the Secretariat.

2. Each Party shall designate one or more competent national authorities on access and benefit sharing. Competent national authorities shall, in accordance with applicable national legislative, administrative or policy measures, be responsible for granting access or, as applicable, issuing written evidence that access requirements have been met and be responsible for advising on applicable procedures and requirements for obtaining prior informed consent and entering into mutually agreed terms.

3. A Party may designate a single entity to fulfil the functions of both focal point and competent national authority.

4. Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for it, notify the Secretariat of the contact information of its national

focal point and its competent national authority or authorities. Where a Party designates more than one competent national authority, it shall convey to the Secretariat, with its notification thereof, relevant information on the respective responsibilities of those authorities. Where applicable, such information shall, at a minimum, specify which competent authority is responsible for the genetic resources sought. Each Party shall forthwith notify the Secretariat of any changes in the designation of its national focal point or in the contact information or responsibilities of its competent national authority or authorities.

5. The Secretariat shall make information received pursuant to paragraph 4 above available through the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 14

THE ACCESS AND BENEFIT-SHARING CLEARING-HOUSE AND INFORMATION SHARING

1. An Access and Benefit-sharing Clearing-House is hereby established as part of the clearing house mechanism under Article 18, paragraph 3, of the Convention. It shall serve as a means for sharing of information related to access and benefit-sharing. In particular, it shall provide access to information made available by each Party relevant to the implementation of this Protocol.

2. Without prejudice to the protection of confidential information, each Party shall make available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House any information required by this Protocol, as well as information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The information shall include:

- (a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;
- (b) Information on the national focal point and competent national authority or authorities; and
- (c) Permits or their equivalent issued at the time of access as evidence of the decision to grant prior informed consent and of the establishment of mutually agreed terms.

3. Additional information, if available and as appropriate, may include:

- (a) Relevant competent authorities of indigenous and local communities, and information as so decided;

- (b) Model contractual clauses;
- (c) Methods and tools developed to monitor genetic resources; and
- (d) Codes of conduct and best practices.

4. The modalities of the operation of the Access and Benefit-sharing Clearing-House, including reports on its activities, shall be considered and decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first meeting, and kept under review thereafter.

ARTICLE 15

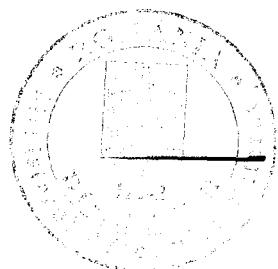
COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT-SHARING

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures to provide that genetic resources utilized within its jurisdiction have been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the other Party.
2. Parties shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.
3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 16

COMPLIANCE WITH DOMESTIC LEGISLATION OR REGULATORY REQUIREMENTS ON ACCESS AND BENEFIT- SHARING FOR TRADITIONAL KNOWLEDGE ASSOCIATED WITH GENETIC RESOURCES

1. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide that traditional knowledge associated with genetic resources utilized within their jurisdiction has been accessed in accordance with prior informed consent or approval and involvement of indigenous and local communities and that

mutually agreed terms have been established, as required by domestic access and benefit sharing legislation or regulatory requirements of the other Party where such indigenous and local communities are located.

2. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance with measures adopted in accordance with paragraph 1 above.

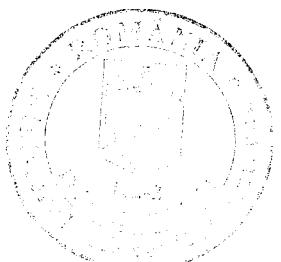
3. Parties shall, as far as possible and as appropriate, cooperate in cases of alleged violation of domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements referred to in paragraph 1 above.

ARTICLE 17

MONITORING THE UTILIZATION OF GENETIC RESOURCES

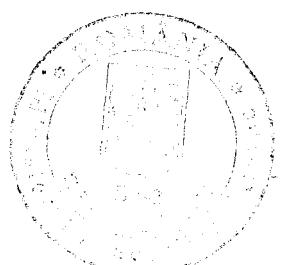
1. To support compliance, each Party shall take measures, as appropriate, to monitor and to enhance transparency about the utilization of genetic resources. Such measures shall include:

- (a) The designation of one or more checkpoints, as follows:
 - (i) Designated checkpoints would collect or receive, as appropriate, relevant information related to prior informed consent, to the source of the genetic resource, to the establishment of mutually agreed terms, and/or to the utilization of genetic resources, as appropriate;
 - (ii) Each Party shall, as appropriate and depending on the particular characteristics of a designated checkpoint, require users of genetic resources to provide the information specified in the above paragraph at a designated checkpoint. Each Party shall take appropriate, effective and proportionate measures to address situations of non-compliance;
 - (iii) Such information, including from internationally recognized certificates of compliance where they are available, will, without prejudice to the protection of confidential information, be provided to relevant national authorities, to the Party providing prior informed consent and to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, as appropriate;

- (iv) Check points must be effective and should have functions relevant to implementation of this subparagraph (a). They should be relevant to the utilization of genetic resources, or to the collection of relevant information at, *inter alia*, any stage of research, development, innovation, pre-commercialization or commercialization.
 - (b) Encouraging users and providers of genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to share information on the implementation of such terms, including through reporting requirements; and
 - (c) Encouraging the use of cost-effective communication tools and systems.
2. A permit or its equivalent issued in accordance with Article 6, paragraph 3 (e) and made available to the Access and Benefit-sharing Clearing-House, shall constitute an internationally recognized certificate of compliance.
3. An internationally recognized certificate of compliance shall serve as evidence that the genetic resource which it covers has been accessed in accordance with prior informed consent and that mutually agreed terms have been established, as required by the domestic access and benefit-sharing legislation or regulatory requirements of the Party providing prior informed consent.
4. The internationally recognized certificate of compliance shall contain the following minimum information when it is not confidential:

- (a) Issuing authority;
- (b) Date of issuance;
- (c) The provider;
- (d) Unique identifier of the certificate;
- (e) The person or entity to whom prior informed consent was granted;
- (f) Subject-matter or genetic resources covered by the certificate;
- (g) Confirmation that mutually agreed terms were established;

- (h) Confirmation that prior informed consent was obtained; and
- (i) Commercial and/or non-commercial use.

ARTICLE 18

COMPLIANCE WITH MUTUALLY AGREED TERMS

1. In the implementation of Article 6, paragraph 3 (g) (i) and Article 7, each Party shall encourage providers and users of genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources to include provisions in mutually agreed terms to cover, where appropriate, dispute resolution including:

- (a) The jurisdiction to which they will subject any dispute resolution processes;
- (b) The applicable law; and/or
- (c) Options for alternative dispute resolution, such as mediation or arbitration.

2. Each Party shall ensure that an opportunity to seek recourse is available under their legal systems, consistent with applicable jurisdictional requirements, in cases of disputes arising from mutually agreed terms.

3. Each Party shall take effective measures, as appropriate, regarding:

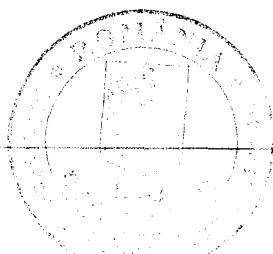
- (a) Access to justice; and
- (b) The utilization of mechanisms regarding mutual recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

4. The effectiveness of this article shall be reviewed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol in accordance with Article 31 of this Protocol.

ARTICLE 19

MODEL CONTRACTUAL CLAUSES

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses for mutually agreed terms.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of sectoral and cross-sectoral model contractual clauses.

ARTICLE 20

CODES OF CONDUCT, GUIDELINES AND BEST PRACTICES AND/OR STANDARDS

1. Each Party shall encourage, as appropriate, the development, update and use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in relation to access and benefit-sharing.

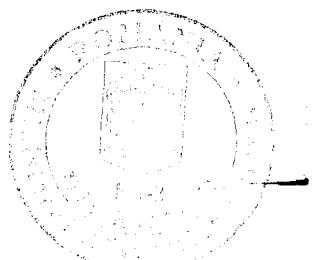
2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically take stock of the use of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards and consider the adoption of specific codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards.

ARTICLE 21

AWARENESS-RAISING

Each Party shall take measures to raise awareness of the importance of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources, and related access and benefit sharing issues. Such measures may include, *inter alia*:

- (a) Promotion of this Protocol, including its objective;
- (b) Organization of meetings of indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (c) Establishment and maintenance of a help desk for indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (d) Information dissemination through a national clearing-house;
- (e) Promotion of voluntary codes of conduct, guidelines and best practices and/or standards in consultation with indigenous and local communities and relevant stakeholders;
- (f) Promotion of, as appropriate, domestic, regional and international exchanges of experience;

(g) Education and training of users and providers of genetic resources and traditional knowledge associated with genetic resources about their access and benefit-sharing obligations;

(h) Involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders in the implementation of this Protocol; and

(i) Awareness-raising of community protocols and procedures of indigenous and local communities.

ARTICLE 22

CAPACITY

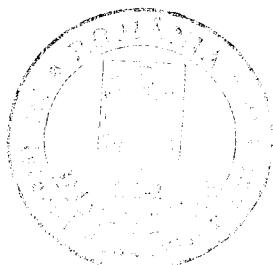
1. The Parties shall cooperate in the capacity-building, capacity development and strengthening of human resources and institutional capacities to effectively implement this Protocol in developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, including through existing global, regional, subregional and national institutions and organizations. In this context, Parties should facilitate the involvement of indigenous and local communities and relevant stakeholders, including non-governmental organizations and the private sector.

2. The need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition for financial resources in accordance with the relevant provisions of the Convention shall be taken fully into account for capacity building and development to implement this Protocol.

3. As a basis for appropriate measures in relation to the implementation of this Protocol, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition should identify their national capacity needs and priorities through national capacity self-assessments. In doing so, such Parties should support the capacity needs and priorities of indigenous and local communities and relevant stakeholders, as identified by them, emphasizing the capacity needs and priorities of women.

4. In support of the implementation of this Protocol, capacity-building and development may address, *inter alia*, the following key areas:

(a) Capacity to implement, and to comply with the obligations of, this Protocol;

(b) Capacity to negotiate mutually agreed terms;

(c) Capacity to develop, implement and enforce domestic legislative, administrative or policy measures on access and benefit-sharing; and

(d) Capacity of countries to develop their endogenous research capabilities to add value to their own genetic resources.

5. Measures in accordance with paragraphs 1 to 4 above may include, *inter alia*:

(a) Legal and institutional development;

(b) Promotion of equity and fairness in negotiations, such as training to negotiate mutually agreed terms;

(c) The monitoring and enforcement of compliance;

(d) Employment of best available communication tools and Internet-based systems for access and benefit-sharing activities;

(e) Development and use of valuation methods;

(f) Bioprospecting, associated research and taxonomic studies;

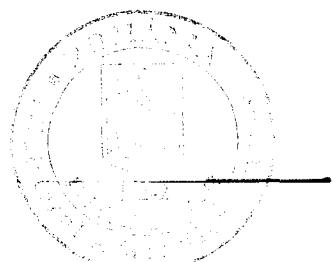
(g) Technology transfer, and infrastructure and technical capacity to make such technology transfer sustainable;

(h) Enhancement of the contribution of access and benefit-sharing activities to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;

(i) Special measures to increase the capacity of relevant stakeholders in relation to access and benefit-sharing; and

(j) Special measures to increase the capacity of indigenous and local communities with emphasis on enhancing the capacity of women within those communities in relation to access to genetic resources and/or traditional knowledge associated with genetic resources.

6. Information on capacity-building and development initiatives at national, regional and international levels, undertaken in accordance with paragraphs 1 to 5 above, should be provided to the Access and Benefit-sharing

Clearing-House with a view to promoting synergy and coordination on capacity-building and development for access and benefit-sharing.

ARTICLE 23

TECHNOLOGY TRANSFER, COLLABORATION AND COOPERATION

In accordance with Articles 15, 16, 18 and 19 of the Convention, the Parties shall collaborate and cooperate in technical and scientific research and development programmes, including biotechnological research activities, as a means to achieve the objective of this Protocol. The Parties undertake to promote and encourage access to technology by, and transfer of technology to, developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and Parties with economies in transition, in order to enable the development and strengthening of a sound and viable technological and scientific base for the attainment of the objectives of the Convention and this Protocol. Where possible and appropriate such collaborative activities shall take place in and with a Party or the Parties providing genetic resources that is the country or are the countries of origin of such resources or a Party or Parties that have acquired the genetic resources in accordance with the Convention.

ARTICLE 24

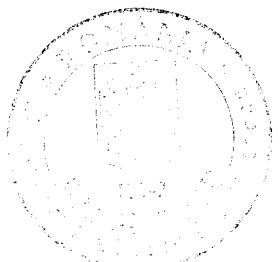
NON-PARTIES

The Parties shall encourage non-Parties to adhere to this Protocol and to contribute appropriate information to the Access and Benefit-sharing Clearing-House.

ARTICLE 25

FINANCIAL MECHANISM AND RESOURCES

1. In considering financial resources for the implementation of this Protocol, the Parties shall take into account the provisions of Article 20 of the Convention.
2. The financial mechanism of the Convention shall be the financial mechanism for this Protocol.
3. Regarding the capacity-building and development referred to in Article 22 of this Protocol, the Conference of the Parties serving as the

meeting of the Parties to this Protocol, in providing guidance with respect to the financial mechanism referred to in paragraph 2 above, for consideration by the Conference of the Parties, shall take into account the need of developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of Parties with economies in transition, for financial resources, as well as the capacity needs and priorities of indigenous and local communities, including women within these communities.

4. In the context of paragraph 1 above, the Parties shall also take into account the needs of the developing country Parties, in particular the least developed countries and small island developing States among them, and of the Parties with economies in transition, in their efforts to identify and implement their capacity-building and development requirements for the purposes of the implementation of this Protocol.

5. The guidance to the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply, *mutatis mutandis*, to the provisions of this Article.

6. The developed country Parties may also provide, and the developing country Parties and the Parties with economies in transition avail themselves of, financial and other resources for the implementation of the provisions of this Protocol through bilateral, regional and multilateral channels.

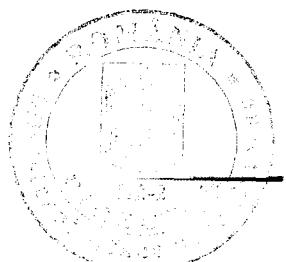
ARTICLE 26

CONFERENCE OF THE PARTIES SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THIS PROTOCOL

1. The Conference of the Parties shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies;

(d) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 29 of this Protocol and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

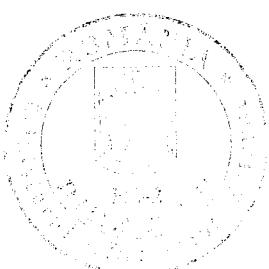
(e) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol and its Annex, as well as any additional annexes to this Protocol, that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(f) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial rules of the Convention shall be applied, *mutatis mutandis*, under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat and held concurrently with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held concurrently with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting

of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, that is qualified in matters covered by this Protocol and that has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties serving as a meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted, unless at least one third of the Parties present object. Except as otherwise provided in this Article, the admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

ARTICLE 27

SUBSIDIARY BODIES

1. Any subsidiary body established by or under the Convention may serve this Protocol, including upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Any such decision shall specify the tasks to be undertaken.

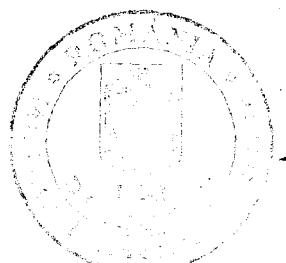
2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any meeting of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by Parties to this Protocol.

3. When a subsidiary body of the Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

ARTICLE 28

SECRETARIAT

1. The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Protocol.

2. Article 24, paragraph 1, of the Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

3. To the extent that they are distinct, the costs of the secretariat services for this Protocol shall be met by the Parties hereto. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, decide on the necessary budgetary arrangements to this end.

ARTICLE 29

MONITORING AND REPORTING

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Protocol, and shall, at intervals and in the format to be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol on measures that it has taken to implement this Protocol.

ARTICLE 30

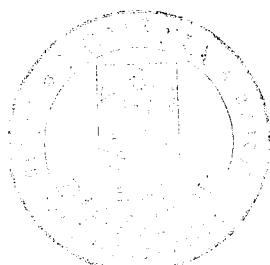
PROCEDURES AND MECHANISMS TO PROMOTE COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first meeting, consider and approve cooperative procedures and institutional mechanisms to promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include provisions to offer advice or assistance, where appropriate. They shall be separate from, and without prejudice to, the dispute settlement procedures and mechanisms under Article 27 of the Convention.

ARTICLE 31

ASSESSMENT AND REVIEW

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall undertake, four years after the entry into force of this Protocol and thereafter at intervals determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, an evaluation of the effectiveness of this Protocol.

ARTICLE 32

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature by Parties to the Convention at the United Nations Headquarters in New York, from 2 February 2011 to 1 February 2012.

ARTICLE 33

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Convention.
2. This Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which the Convention enters into force for that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.
3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

ARTICLE 34

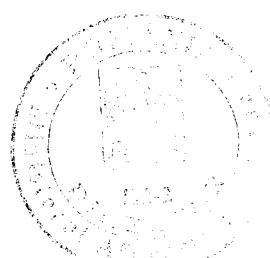
RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

ARTICLE 35

WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

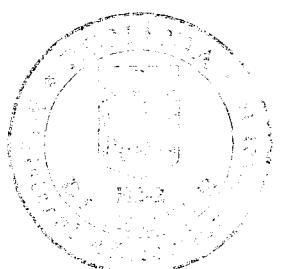
ARTICLE 36

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Protocol on the dates indicated.

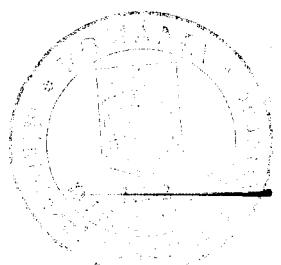
DONE at Nagoya on this twenty-ninth day of October, two thousand and ten.

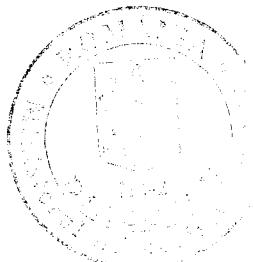
Annex

MONETARY AND NON-MONETARY BENEFITS

1. Monetary benefits may include, but not be limited to:
 - (a) Access fees/fee per sample collected or otherwise acquired;
 - (b) Up-front payments;
 - (c) Milestone payments;
 - (d) Payment of royalties;
 - (e) Licence fees in case of commercialization;
 - (f) Special fees to be paid to trust funds supporting conservation and sustainable use of biodiversity;
 - (g) Salaries and preferential terms where mutually agreed;
 - (h) Research funding;
 - (i) Joint ventures;
 - (j) Joint ownership of relevant intellectual property rights.
2. Non-monetary benefits may include, but not be limited to:
 - (a) Sharing of research and development results;
 - (b) Collaboration, cooperation and contribution in scientific research and development programmes, particularly biotechnological research activities, where possible in the Party providing genetic resources;
 - (c) Participation in product development;
 - (d) Collaboration, cooperation and contribution in education and training;
 - (e) Admittance to *ex situ* facilities of genetic resources and to databases;

- (f) Transfer to the provider of the genetic resources of knowledge and technology under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where agreed, in particular, knowledge and technology that make use of genetic resources, including biotechnology, or that are relevant to the conservation and sustainable utilization of biological diversity;
- (g) Strengthening capacities for technology transfer;
- (h) Institutional capacity-building;
- (i) Human and material resources to strengthen the capacities for the administration and enforcement of access regulations;
- (j) Training related to genetic resources with the full participation of countries providing genetic resources, and where possible, in such countries;
- (k) Access to scientific information relevant to conservation and sustainable use of biological diversity, including biological inventories and taxonomic studies;
- (l) Contributions to the local economy;
- (m) Research directed towards priority needs, such as health and food security, taking into account domestic uses of genetic resources in the Party providing genetic resources;
- (n) Institutional and professional relationships that can arise from an access and benefit sharing agreement and subsequent collaborative activities;
- (o) Food and livelihood security benefits;
- (p) Social recognition;
- (q) Joint ownership of relevant intellectual property rights.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity, adopted at Nagoya on 29 October 2010, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme du Protocole de Nagoya sur l'accès aux ressources génétiques et le partage juste et équitable des avantages découlant de leur utilisation relatif à la Convention sur la diversité biologique, adopté à Nagoya le 29 octobre 2010, dont l'original se trouve déposé auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

For the Assistant Secretary-General,
in charge of the Office of
Legal Affairs

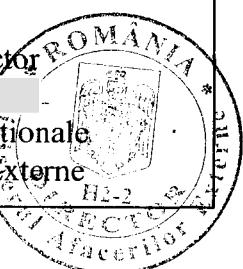
Pour le Sous-Secrétaire général,
chargé du Bureau des
affaires juridiques

Stephen Mathias

Copie certificată a exemplarului deținut de
MAE

Corina Badea, director

Direcția Tratate Internaționale
Ministerul Afacerilor Externe

United Nations
New York, 22 December 2010

Organisation des Nations Unies
New York, le 22 décembre 2010